

IVANKA MAĐOR MILIVOJŠA

BELI KRIN

Haiku pesme

PUTUJUĆE HAIKU DRUŠTVO
EEKC „SFERA“
Novi Sad, 2011

*„Evo sluškinje Gospodnje,
neka mi bude po reči tvojoj“*

Lk 1,38

LET GALEBA

sjaj zvezda
nad dalmatinskim kršem
nazire se svitanje

zlatiborski vrh
iz oblaka sipi
jutarnja svetlost

provejava sneg
pade pahulja na
bademov cvet

igra leptira
u polju maslačka
grickam list

duboka šuma
pod bukvom izvire
vodena žila

dragi gosti
u duplji trešnje
pišti ptić

put u magli
oko kamenog krsta
pasu ovce

let galeba
panonskom ravnicom
putujemo

prolećna kiša
rasute latice
po zemljanom putu

prolećni dan
latice badema
raznosi vetar

o beloј muškatli
priča prijateljica
s toliko ljubavi

trošna kuća
u prozoru otvoren
cvet muškatile

prazni peroni
omotan kartonom
spava beskućnik

stari beskućnik*
uramljen prtljagom
sniva na klupi

* *pohvaljen na Haiku festivalu*
“Odžaci 2008”

hrani skitnica
gradske golubove
sleti i vrabac

jurnu lasta
tik do prozora
u zakrivljen let

starica gura
dečja kolica puna
visibaba

stara cvećarka
uz osmeh pruži
struk đurđevka

rano jutro
klikću razigrani
sokolovi

mili mrav
u koru starog hrasta
šapućem tajnu

sunčan dan
nanizane košnice
u polju suncokreta

odmor u polju
na uporne muve konj
zamahuje repom

šaku zemlje
ispustih za pozdrav
pored ljubičice

latice na klupi
bledo lice gospođe
i danas pamtim

zadušnice
od groba do groba
zastajkuju deca

pred crkvom
oko milostinje
sjatila se deca

zardali topovi
na platou tvrđave
dete u igri

na oluku vrabac
iz niske trave podigoh
žutokljunog

miris lipe
ceo dan ispunjen
sparinom

zaleti se čovek
sa padine zmajem
u povoljan vetar

bučna mahala
uoči Đurđevdana
visi oderano jagnje

pada suton
uz graju cigančića
zakreketa žaba

smiraj dana
kroz cvetne krošnje
gledam na zapad

nastup trubača
trešti u planinskoj noći
limeni zvuk

noćni mir
grane mlade breze
zanjiše povetarac

sveža noć
sa lista platana
iskri mesečina

BELI KRIN

sviće zora
moja majka u vrtu
blitvu bere

uhvatih na tren
glas cvrčka u jutru
potom višeglasje

miris pučine
obris kopna tone
u vodenu brazdu

duga plovidba
u moru plavetnila
tražim horizont

odlazi trajekt
po penušavom tragu
sledi ga galeb

burno more
dugački talasi
rastiru penu

cvat smilja
toplim dlanovima
pobudih miris

raspuklo smilje
uz topli vetar i
kamen miriše

letnji dan
ravnam se senkom
starog čempresa

ribarski brod
na sabranoj srdeli
lomi se svetlost

žeže sunce
kroz treperavu jaru
protrči mačka

oseka
po belom oblutku
vrzma se mrav

rano jutro
zreo dud pade
pred prolaznika

hlad platana
naslonjen na štap
zaspao starac

rana smokva
pored kamene kuće
zri očev dar

roditeljski vrt
na breskvinom panju
čekam osvit

ispružene ruke
Majčinski pogled pada
na beli krin

slika u albumu
u belojoj odori držim
obredni krin

sa mosta
izdužene dve senke
koračam za ocem

ceo dan u radu
prate me cvrčci
iz obližnje šume

vruć vetar
zemljanom prašinom
razbarušen vrabac

kraj odmora
u kofer pakujem
ulje lavande

tamni purpur
nad ribarskim selom
večernja zvona

ribarska fešta
narandžasti fenjeri
osvetljavaju lica

letnja noć
neprimetno narasta
mlad mesec

pun mesec
na morskim talasima
još jedan treperi

zvezdano nebo
u rasutom sjaju tražim
dečjeg zmaja

pun mesec
senke borova čine
nam društvo

DAN BEZ SENKE

gusta magla
sa ogoljenih grana
padaju kapi

cesta u magli
kuda je krenuo taj
biciklista

rano jutro
zagazio pecaroš
u mirnu reku

sveži panjevi
razbacani obalom
dan bez senke

reka u magli
osluškujem drugu
stranu obale

tmurno jutro
igra mačića u travi
mami osmeh

viri vrba
iz nabujale reke
ni jedne ptice

reka u magli
rub obale njuška
mršavo kuče

olujno nebo
iz daljine dopire
večenja zvonjava

pljusak
kako kratko traje
kišni mehurić

sitna kiša
svaka kap na bari
ocrta krug

jesenji dan
na starom panju
bokori se gljiva

kroz visoku travu
starac štapom traži
petrovače

plavo nebo
pod zrelim kukuruzom
zrele i tikve

paučina
po niti leluja
sunčev sjaj

Miholjdan
na leđima nosim
sunčevu toplotu

plač deteta
niz ulicu kotrlja vetar
šuškavo lišće

lebde vazduhom
najlonske kese pune
jesenjeg vetra

gradska buka
u naprslini betona
pupi bela gljiva

pijačni dan
uz kiosk opružen
spava skitnica

ptica u kavezu
na otvoren prozor
sleti druga

beli oblaci
preko Fruške gore
daleko si zavičaju

pešačimo
strmim usponom
na vidikovac

pun mesec
čas oblakom sakriven
čas otkriven

KRIŠKA MESECA

vlažan sneg
osvanule po krošnjama
skršene grane

rani mraz
na jutarnjem suncu
svetluca trava

utabana staza
visoko u krošnjama
otkrivam gnezda

gola šuma
isprepletene grane
prekrile nebo

krupne pahulje
u razmahanom vetru
uhvatih jednu

zimsko jutro
na stomaku mi diše
tek rođena kći

stegla zima
kroz krošnju prolaze
nemirne senice

golubica
na snežnom pokrivaču
u tren nestade

bista pesnika
po obodu šešira
skakuće vrabac

mokar vrabac
o grane golog grma
tare kljun

partija šaha
pomerih pešaka na
pobedničko polje

šah mat
potezom belog pešaka
potvrđi glas

hladno popodne
grejem se čajem
od divlje trešnje

u sumrak
na poklopcu toplovoda
sklupčala se mačka

iz ormana
dopre miris lavande
letnje uspomene

zimsko popodne
na ruku se vrati
uporna muva

odmiče zima
po snegu vrana
skuplja grančice

kroz sneg gazimo
u krošnjama pregršt
sitnih zvezda

kratko udari
komšijski zidni sat
ponovo noćni muk

kriška meseca
u osami ispružih
desni dlan

NOVA GODINA

Recenzije

stišao se vetar
u lišću hrasta
pred kućom jelka

doček na trgu
odbrojava masa
sekunde do nove

pun mesec
na mom putovanju
postade saputnik

Tragom “Belog krina”

“Tiho prolazeći kraj rasutih latica, kao u nekakvom tanušnom čamcu koji klizi niz meki sunčev zrak, Ivanka Mađor Milivojša se sa detinjom radošću vraća na vrelo svojih iskričavih uspomena koje želi da sačuva od protoka vremena, za sebe, ali i za čitaoca namernika. Ona to čini otvorena srca i ispruženih ruku. Hajde, čitaj me – šapuće svaki njen stih u ovoj svetloj haiku nisci.”

Nebojša Simin

“Kroz život uporan čovek gradeći svoje puteve uvek stigne do svog cilja. Obasjana suncem, sa mirisom belog krina, Ivanka je preko zelenih polja krenula na svoj haiku put. Pa nek je sretan put!”

Vitomir Miletić - Witata

“Ne, nije uzalud”

Pročitavši stihove Ivanke Mađor Milivojša u rukopisu, prvo što mi je palo na pamet kada sam ih odložila, bio je Santokin haiku:

svi pričaju same laži / proleće prolazi / uzalud

Vreme je postalo paradigma za prvu Ivankinu haiku zbirku. Ovih deset godina, od kako se pesnikinja po prvi put oglasila u svetu poezije objavivši prvu knjigu i ovih poslednjih godina u haiku periodici, nije joj proteklo uzalud. Čitaoci će još dugo, dugo uživati uz miris krina, smilja, lavande...

Ivanka se, pišući haiku, pridržava njegovih osnovnih odrednica: sledi metriku 5-7-5, kigo, tu je i kiređi, doduše više naglašenim ritmom nego interpunkcijom, makoto, i jođo su tu, tako retki kod naših pesnika. Bez obzira da li se ovde radi o intuitivnosti ili pesniku koji je dobar zanatlija, (vrlo je teško to oceniti na osnovu ove jedne knjige), ona sve ove odrednice, bez kojih bi trostih u stvari bio lirska

minijatura, udeva u svoje proživljene i trenutne događaje, ispisujući:

gola šuma / isprepletene grane / prekrile nebo
miris pučine / obris kopna tone / u vodenu brazdu
letnji dan / ravnim se senkom / starog čempresa
sa mosta / izdužene dve senke / koračam za ocem
duga plovidba / u moru plavetnila / tražim horizont
kraj odmora / u kofer pakujem / ulje lavande
prazni peroni / omotan kartonom / spava beskućnik

U onim stihovima gde se pesnikinja malo udaljava od haiku stiha, nudi nam liriku i nežnost, koji svakako ne umanjuju kvalitet i autentičnost pesama kojima nas Ivanka odvodi na daleka i draga mesta kroz prepoznatljive situacije:

prolećna kiša / osutim laticama / prekriven put
zardali topovi / na platou tvrđave / dete u igri
stara cvećarka / uz osmeh pruži / kiticu đurđevka
sveža noć / sa lista platana iskri / mesečina

Hronološka i ambijentalna komponenta Ivankinih stihova skladno stoje jedna uz drugu i ona nam istančanim okom, ne samo posmatrača, već i aktivnog učesnika, kazuje:

hladno popodne / grejem se čajem / od divlje trešnje
kriška meseca / u osami ispružih / desni dlan
uhvatih na tren / glas cvrčka u jutru / potom
višeglasje
cvat smilja / među dlanovima / širi se miris

Poetiku haiku pesme svaki čitalac mora sam dosegnuti. Tu mu pesnik / pripovedač / pisac malo stoji na usluzi. Koliko poznajemo haiku toliko ga i razumemo, onoliko koliko ga razumemo toliko ga možemo i vrednovati. Ali, užitak koji će pružiti dobar haiku nosi neprocenjiv odblesak apsoluta koje haiku znalci smatraju za duhovno blago. U svojim, po meni najkvalitetnijim haiku pesmama u ovoj zbirci, Ivanka hrabro i suvereno korača haiku putem ka tom apsolutu, bez obzira da li

sitna kiša / svaka kap na bari / ocrta krug

ili je jednostavno primetila

Miholjdan / na leđima nosim / sunčevu toplotu

da bi po meni dosegla vrhunac ekspresivnosti
napisavši

partija šaha / pomerih pešaka na / pobedničko polje

Želim joj da Santokin haiku, postane nadahnuće da nastavi haiku putem do samog vrha i time potvrdi da je ova njena prva zbirka samo početni stepenik ka univerzalnoj lepoti haiku pesme koja nas još kako može voditi kroz rutinu svagdašnjeg bivstvovanja sa osmehom na licu i osećanjem ispunjenosti u srcu.

Šta bi se više i moglo očekivati od poezije?

Bogdanka Stojanovski
Novi Sad, mart 2011. godine

O autorki

Ivanka Milivojša (devojačko Božinović - Mađor) rođena je 01.06.1961. godine u Sinju, Cetinska krajina, Republika Hrvatska.

Rano detinjstvo je provela u Hrvacama kod Sinja. Od 1966. godine je živela u splitsko - kaštelanskom okruženju. Osnovno obrazovanje je završila u Kaštel Sućurcu. Srednjoškolsko obrazovanje za vaspitače je završila u Splitu. Višu školu za socijalne radnike je diplomirala u Sarajevu, a potom Fakultet političkih nauka u Sarajevu - smer za socijalni rad.

U Novom Sadu živi od 1989. godine. Zaposlena u Predškolskoj ustanovi „Radosno detinjstvo“ Novi Sad. Prva knjiga ljubavne poezije pod nazivom "Dlanovi ljubavi" je objavljena 2001. godine, u izdanju novosadske "Bistrice".

Član je Haiku Udruženja Srbije i Crne Gore. Prvi haiku stihovi su objavljeni u časopisu za haiku poeziju „Osvit“. Učestvuje redovno na haiku festivalu u Odžacima od 2008. godine kada je pohvaljena za stih. Zastupljena je u monografiji haiku udruženja Srbije i Crne Gore pod nazivom „Gosti u svojoj kući,“ koja se odnosi na period od 1999 - 2000. godine.

Zahvalnost autorke

Dugogodišnjim radom na stvaranju ove haiku zbirke istrajno sam prošla putem koji me je obogatio u kroz prave vrednosti .

Zahvaljujem haiku pesnicima: Bogdanki Stojanovski, Nebojši Siminu, Milenku Ćiroviću – Ljutičkom i Aleksandru Obrovskom na pomoći u ostvarenju ovog dela.

Zahvaljujem Vitomiru Miletiću - Witati, haiku pesniku i umetniku, mom učitelju koji mi je kroz višegodišnje druženje i rad iskazao veliko razumevanje, ohrabrenje na ovom putu.

Zahvaljujem gospodinu Stanku Rodiću na “haiku crtežu”, kojim je osmislio korice zbirke.

Hvala svima koji su podržali objavljivanje ove zbirke.

Zahvalna sam dragim roditeljima za život u vrednostima hrišćanske vere.

Zahvalna sam mojoj porodici za zajednički život, u čijem okruženju sazrevam.

Zahvalna sam na daru majčinstva kroz koje sam stekla razne mogućnosti za ostvarenje.

Zahvalna sam na daru Života, svesna da svako od nas bira put kojim ide i koga gospodara služi.

Bogu slava i hvala!

Ivanka Mađor Milivojša
Novi Sad, januar 2011. god

Sadržaj

Let galeba	5
Beli krin	25
Dan bez senke	41
Kriška meseca	55
Nova godina	67
Recenzije	71
O autorki	75
Zahvalnost autorke	77

Napomena:

stranice su navedene kao što se nalaze u stvarnoj knjizi

*Zbirka haiku pesama „Beli krin“ predstavljena u celosti
– po odobrenju autorke Ivanke Mađor Milivojša
Putujuće haiku društvo*

Ivanka Mađor Milivojša

BELI KRIN

Haiku pesme

Izdavači: Putujuće haiku društvo, Novi Sad

Ekološko-etnološki kulturni centar “Sfera”, Novi Sad

Za izdavača: Aleksandar Obrovski

Ilustracija na koricama: Stanko Rodić

Recenzenti: Bogdanka Stojanovski, Nebojša Simin,

Vitomir Miletić-Witata

Priprema za štampu: “TIME OUT PRINT”, Novi Sad

Štampa: “TIME OUT PRINT”, Novi Sad

Novi Sad, april – maj 2011.

CIP - Katalogizacija u publikaciji Biblioteka Matice srpske,
Novi Sad
821.163.41-193

MAĐOR – Milivojša, Ivanka – Novi Sad: Putujuće haiku
društvo: Ekološko-etnološki kulturni centar „Sfera“, 2011
(Novi Sad . Time Out print). – 80 str. ; 17 cm
O autorki: str. 75-76

ISBN 978-86-85539-09-1

1. Milivojša, Ivanka Mađor- v. Mađor – Milivojša, Ivanka

COBIS.SR-ID 262878983